

Jaarbericht 2023
Expertisecentrum
Ontwikkelingsondersteuning
Prematuren

Voorwoord

Beste relatie,

In dit jaarbericht geven we een overzicht van onze resultaten van 2023, verdeeld over de drie pijlers van het Expertisecentrum Ontwikkelingsondersteuning Prematuren (EOP): zorg voor kind en ouder, kenniscentrum en onderzoek.

Wij kijken met veel plezier terug op 2023. We zijn trots op de ouders en de TOP-kindertfysiotherapeuten die hebben meegedaan aan verschillende projecten om de uitvoering van het TOP-programma te verbeteren. Diverse organisaties hebben ons belangeloos en met veel inzet geholpen bij het maken van een nieuwe interventie voor matig vroeggeboren kinderen en bij de realisatie van een prachtige informatie-app voor ouders van vroeggeboren kinderen.

Wat minder zichtbaar, maar niet minder belangrijk: we hebben binnen de organisatie aanpassingen gedaan om onze missie ('De beste ontwikkelingskansen voor ieder te vroeg geboren kind') en onze kernwaarden (deskundig, innovatief, betrokken) te versterken. Een kleine opsomming van deze aanpassingen:

- Monique Flierman (algemeen directeur EOP) en Frederike van der Kooij (financieel directeur EOP) hebben gewerkt aan een efficiëntere en professionele bedrijfsvoering.
- Het EOP heeft een nieuw lid in de Raad van Commissarissen, prof. dr. Annemieke Buizer, hoogleraar kinderrevalidatiegeneeskunde.

- Het EOP heeft met alle zorgverzekeraars zorgovereenkomsten. Zo blijft het TOP-programma voor alle zeer vroeggeboren kinderen toegankelijk vanuit de basisverzekering.
- Onze website is vernieuwd, passend bij de huisstijl van het EOP. **De website** geeft meer informatie voor ouders en professionals.
- We hebben een eigen **LinkedIn-pagina**, die inmiddels zo'n 650 volgers heeft.

In 2024 zullen we met onverminderde inzet alle opbrengsten van onze projecten in 2023 vertalen naar verbetering van de kwaliteit van de zorg voor vroeggeboren kinderen. Wij willen iedereen bedanken voor de steun en toewijding aan onze missie: 'De beste ontwikkelingskansen voor ieder te vroeg geboren kind'.

We nodigen u graag uit om op donderdag 11 april 2024 met ons het tienjarig bestaan van het EOP te vieren tijdens ons **lustrumcongres** in Zeist.

Namens het EOP-team,

Monique Flierman
Directeur EOP

9 april 2024

Van links naar rechts, van boven naar beneden:
Eline Möller, Martine Jeukens-Visser, Miki Tromp, Frederike van der Kooij, Monique Flierman en Esther van der Heijden.

Inhoudsopgave

Zorg voor kind en ouders	4
Kerncijfers TOP-programma 2023	5
Aandachtsfunctionaris huiselijk geweld en kindermishandeling	12
Werkveldcommissie	12
Meetinstrumenten onder de loep	12
Kenniscentrum	13
TOP-opleiding	14
Nascholing 2023: communicatie met ouders	15
Onderzoek	16
Onderzoeksproject in beeld: de e-TOP-studie	17
Herziening Europese richtlijn neonatale responsieve ouderschapsprogramma's	18
Subsidie voor samenwerkingsverband matig prematuren	18
Publicaties	19
Congresbezoeken	20
Studentenprojecten	20
Vooruitblik 2024	21
Congres tienjarig bestaan EOP	22
Vernieuwd nascholingsprogramma 2024-2028	22
Ontwikkeling e-learning gedragsobservatie	23
TOP-programma voor matig prematuren	23
Contact	24
Colofon	24

Zorg voor kind en ouders

Kerncijfers TOP-programma 2023

2023 in vogelvlucht

1.321 zeer vroeg geboren kinderen namen deel aan het TOP-programma

120 TOP-kinderfysiotherapeuten zijn aangesloten bij het EOP

9,3 was het gemiddelde rapportcijfer dat ouders aan het TOP-programma gaven

83,7 Net Promoter Score*

95,2% van de ouders gaf aan dat hun zelfvertrouwen toenam gedurende het TOP-programma

* De Net Promoter Score meet de tevredenheid van ouders met het TOP-programma door het percentage criticasters (score 0-6) af te trekken van het percentage promotors (score 9 of 10). De score kan lopen van -100 tot +100, waarbij een hogere score beter is.

Instroom in het TOP-programma

Tabel 1. Kinderen in het TOP-programma

	2023	2022	2021
Aantal kinderen in TOP	1.321	1.336	1.399
Aantal jongens	726 (55,4%)	738 (55,6%)	772 (55,3%)
Aantal meerlingen	371 (28,3%)	369 (27,8%)	347 (24,8%)
Aantal meerlingen in TOP	314 (84,6%)	325 (88,1%)	270 (77,8%)
Zwangerschapsduur (weken/dagen), M (SD)	29w/5d (2w/2d)	29w/5d (2w/2d)	29w/4d (2w/2d)
Geboortegewicht in gram, M (SD)	1.293 (355)	1.282 (371)	1.272 (361)
Dagen ziekenhuis, M (SD)	63 (30)	63 (30)	64 (29)
Gecorrigeerde leeftijd bij ontslag in dagen, M (SD)	-8,8 (20,2)	-8,8 (20,6)	-8,0 (19,6)

M = gemiddelde; SD = standaarddeviatie.

Vergeleken met 2021 en 2022 hebben in 2023 iets minder kinderen deelgenomen aan het TOP-programma (tabel 1). Dit wordt mogelijk veroorzaakt door een landelijke daling van het aantal vroeggeboortes, maar omdat gegevens van Perined over 2022 en 2023 (nog) niet compleet zijn, kan hier geen uitsluitsel over worden gegeven. We houden in de gaten of deze afname in 2024 doorzet. Er zijn geen significante veranderingen in andere instroomvariabelen.

Uitvoering van het TOP-programma

Tabel 2. Cijfers uitvoering

	2023	2022	2021
Aantal dagen tussen ontslag en eerste huisbezoek (mediaan)	15	15	15
Aantal afgeronde TOP-trajecten	1.311	1.328	1.397
Aantal huisbezoeken per afgerond traject (M, SD)	Gestart in 2022: 11,1 (2,2)	Gestart in 2021: 11,0 (2,3)	Gestart in 2020: 11,3 (2,0)
Aantal TOP-kinderfysiotherapeuten	120	115	106
Aantal nieuwe kinderen per TOP-kinderfysiotherapeut (M, SD)	11,0 (6,3)	11,6 (7,6)	13,2 (8,2)

M = gemiddelde; SD = standaarddeviatie.

Er zijn in 2023 nauwelijks veranderingen ten opzichte van 2021 en 2022 in de uitvoering van het TOP-programma (tabel 2).

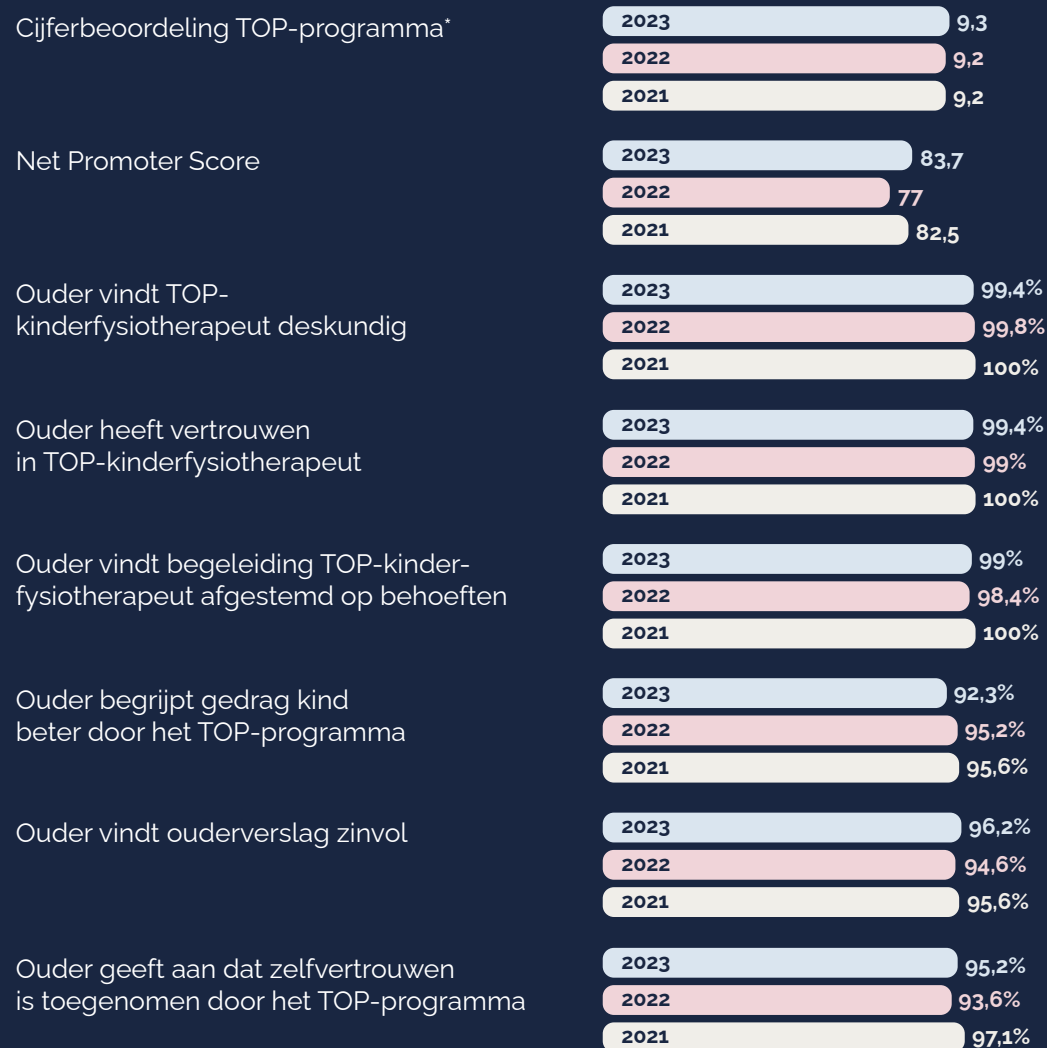
Het TOP-programma wordt gemiddeld na zo'n elf huisbezoeken afgesloten. Redenen voor eerdere afsluiting van het TOP-programma zijn bijvoorbeeld de goede ontwikkeling van het kind of omstandigheden in het gezin, zoals ziekte of scheiding van de ouders.

Ervaringen van ouders met het TOP-programma

Ouders waren in 2023 zeer tevreden over het TOP-programma, net als in 2021 en 2022 (tabel 3). Zo waarderen zij de deskundigheid van de TOP-kinderfysiotherapeut, vinden ze dat ze meer inzicht krijgen in het gedrag van hun kind en dat het programma is afgestemd op hun behoefte en die van hun kind. Na het volgen van het TOP-programma hebben ouders het gevoel hun kind beter te begrijpen en is hun zelfvertrouwen toegenomen.

Opvallend is dat steeds minder ouders de vragenlijst Ervaringen met het TOP-programma invullen. In 2021 vulde 35% van de ouders deze vragenlijst in, in 2022 31% en in 2023 22%. In 2024 zullen we acties inzetten om het responspercentage te verhogen, zoals een gebruiksvriendelijker vragenlijststelsel en push-berichten om ouders te attenderen op vragenlijsten die zij nog moeten invullen.

Tabel 3. Beoordeling door ouders

* Op een schaal van 1 tot 10.

Ouders aan het woord over het TOP-programma

"In alle ellende die we met de vroeggeboorte van onze zoon hebben ervaren, was de ondersteuning van onze TOP-kinderfysiotherapeut echt een verademing. Haar rust, informatie, kennis en kunde hebben ons zo geholpen zelf vertrouwen te krijgen in hoe we het beste met onze zoon kunnen omgaan."

"Er werd echt gekeken naar wat mijn kind op dat moment nodig had. Verder werd ik in al haar ontwikkelingsstappen op een begrijpelijke manier meegenomen. Alles kwam 'op haar tijd'. We hadden dus het gevoel dat we echt konden genieten van haar (omdat er geen druk werd gezet). Er werd goed uitgelegd wat de aandachtspunten zijn, maar ook wat de mooie ontwikkelingspunten zijn. Heel fijn deze balans te hebben en zo heb ik mijn kind ook nooit als een 'ziek' kindje gezien, maar kon ik gewoon van haar genieten."

"Wij hebben veel gehad aan de begeleiding: samen observeren, een klankbord hebben, advies krijgen, gerustgesteld worden, je kind beter leren kennen en leren hoe je nog beter kunt voorzien in haar behoeftes. De tips en verslagen die we kregen, waren heel praktisch en zorgden echt weer even voor een nieuwe impuls. Ze geven een mooi beeld van de stappen die onze dochter afgelopen jaar (zelfs letterlijk) heeft gezet. Een mooie herinnering aan een veelbewogen jaar vol liefde."

Motorische ontwikkeling kinderen

Vroeggeboorte kan leiden tot een achterstand in de motorische ontwikkeling. Een kernstrategie binnen het TOP-programma is daarom het faciliteren van de motorische ontwikkeling. De Alberta Infant Motor Scale (AIMS) wordt ingezet om de motorische ontwikkeling in het eerste jaar te meten.

We weten uit onderzoek dat 28% van een premature groep (die geen vroege interventie kreeg) op de leeftijd van twaalf maanden een afwijkende motoriek had, gemeten met de AIMS. We streven ernaar dat van de prematuur geboren kinderen die worden begeleid met het TOP-programma minder dan 21% een afwijkende AIMS score heeft op twaalf maanden (dit is namelijk 25% minder dan in een premature controlegroep).

In 2023 scoorde 18,6% van de kinderen op de leeftijd van zes maanden afwijkend op de AIMS. Op de leeftijd van twaalf maanden was dit 26,8% (tabel 4). Het lijkt erop dat op de leeftijd van twaalf maanden steeds meer Nederlandse prematuur geboren kinderen een afwijkende motorische ontwikkeling hebben. Het is nog onduidelijk wat hiervoor de verklaring is. Gaat de motorische ontwikkeling van kinderen met de jaren steeds verder achteruit? Of zetten TOP-kinderfysiotherapeuten de AIMS vaker in bij kinderen waar ze zorgen hebben over de motorische ontwikkeling, waardoor de kans op afwijkende scores toeneemt? Vanuit het EOP gaan we verder onderzoeken of we hier een verklaring voor kunnen vinden.

Tabel 4. Motorische ontwikkeling kinderen (gemeten met de AIMS)

	2023	2022	2021
AIMS totaalscore 6 maanden (M, SD)	21,8 (5,0)	21,4 (4,7)	22,2 (5,4)
AIMS <p5 6 maanden	18,6%	20,5%	17,9%
AIMS totaalscore 12 maanden (M, SD)	46,5 (8,1)	27,0 (8,1)	47,9 (7,6)
AIMS <p5 12 maanden	26,8%	24,5%	21,9%

M = gemiddelde; SD = standaarddeviatie.

Mentaal welzijn van ouders

Ouders van zeer prematuur geboren kinderen voelen zich na thuiskomst van het kind uit het ziekenhuis en gedurende het eerste levensjaar van hun kind vaker angstig of somber. Deze klachten kunnen een ongunstige invloed hebben op de interacties tussen ouder en kind. Om de mate van angst en depressie bij de ouders in kaart te brengen, vullen ouders bij de start van het TOP-programma en na afloop een gevalideerde vragenlijst in, de Hospital Anxiety and Depression Scale (HADS). De uitkomsten ervan worden door de TOP-kinderfysiotherapeut met de ouders besproken.

De HADS-uitkomsten van 2023 zijn vergelijkbaar met die van 2021 en 2022 (tabel 5). Bij aanvang van het TOP-programma geeft een aanzienlijk deel van de ouders (volgens verwachting)

aan dat zij klachten van angst en depressie ervaren. Meer moeders dan vaders geven klachten aan. Daarnaast is te zien dat bij een deel van de ouders deze klachten ook zoals verwacht weer in de loop van de tijd afnemen.

Het bieden van psycho-educatie over de transitie naar het ouderschap en mentale klachten van ouders van vroeggeboren kinderen is nu vast onderdeel van het programma. Ook hebben de TOP-kinderfysiotherapeuten een netwerk in de regio waardoor zij ouders snel naar de juiste hulp kunnen doorverwijzen. De HADS zullen we dan ook facultatief beschikbaar blijven stellen om in te zetten bij vermoedens van angst- en depressieklachten bij ouders. Vanaf 2025 is de HADS niet meer opgenomen als standaardindicator in onze rapportages.

Tabel 5. Percentage ouders dat klinische angst- en/of depressieklachten rapporteert

	2023		2022		2021	
	Start	Eind	Start	Eind	Start	Eind
Moeders						
Angst	25,1%	22,0%	25,1%	18,1%	25,1%	16,3%
Depressie	20,2%	13,0%	18,6%	14,9%	13,3%	14,2%
Vaders						
Angst	17,0%	10,6%	14,0%	6,9%	11,7%	7,5%
Depressie	11,2%	9,3%	10,9%	10,3%	12,8%	9,0%

Aandachtsfunctionaris huiselijk geweld en kindermishandeling

TOP-kinderfysiotherapeuten hebben een unieke inkijk in de gezinssituatie thuis. Vaak zijn zij de eerste zorgverleners die thuis met ouders werken aan de zorg voor hun baby. Soms horen en zien zij signalen die kunnen duiden op huiselijk geweld of kindermishandeling.

De Wet verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling geeft richting aan professionals om op de juiste manier te handelen als er vermoedens zijn van huiselijk geweld en/of kindermishandeling. De signalen vroeg herkennen en de juiste stappen durven en kunnen zetten, vraagt om kennis van de procedures. Het EOP heeft daarom sinds 2023 een eigen aandachtsfunctionaris huiselijk geweld en kindermishandeling, Lia van Sommeren. TOP-kinderfysiotherapeuten die te maken krijgen met complexe situaties kunnen nu onafhankelijk steun en advies vragen.

Werkveldcommissie

Het EOP heeft in 2023 de werkveldcommissie opgericht. Deze commissie, bestaande uit acht TOP-kinderfysiotherapeuten, denkt mee over verbeteringen in de uitvoering van het TOP-programma. In 2023 zijn er twee praktische thema's opgepakt: het werkjournal van de TOP-kinderfysiotherapeut en rapportages voor onder anderen kinderartsen en de neonatale follow-up. Op basis van de verzamelde input zijn deze formats aangepast en deze worden momenteel geïmplementeerd in de praktijk.

In 2024 gaan we in co-creatie met de werkveldcommissie aan de slag met het ouderverslag. Deze verslagen worden door ouders hooggewaardeerd en zijn een essentiële aanvulling op de informatieoverdracht door de TOP-kinderfysiotherapeut bij de ouders thuis.

Meetinstrumenten onder de loep

Binnen het TOP-programma gebruiken we standaard een aantal meetinstrumenten. De uitkomsten van de metingen ondersteunen de TOP-kinderfysiotherapeut bij het uitvoeren van het TOP-programma en bij het vroegtijdig signaleren van eventuele problemen. Daarnaast zijn de uitkomsten ook belangrijk voor het signaleren van veranderingen op groepsniveau en voor verantwoording. Ouders vullen vragenlijsten in over de algemene en sociaal-emotionele ontwikkeling van hun kind en hun eigen klachten van angst en depressie. Aan het eind van het TOP-programma vullen ouders nog een vragenlijst in over hun ervaringen met het TOP-programma. TOP-kinderfysiotherapeuten brengen daarnaast de motorische ontwikkeling van de kinderen in kaart met een test.

De huidige meetinstrumenten zijn in deze fase van implementatie en doorontwikkeling van het TOP-programma niet informatief genoeg meer. Daarom is besloten een aantal nieuwe meetinstrumenten in de praktijk uit te proberen.

Negentien ouders en zes TOP-kinderfysiotherapeuten deden mee aan dit project. Ouders vulden verschillende nieuwe vragenlijsten in en gaven vervolgens schriftelijk en/of in een interview aan wat zij van deze lijsten vonden. Zeven ouders deden ook mee aan een interview over hun ervaringen met de vragenlijsten. De TOP-kinderfysiotherapeuten namen een nieuwe ontwikkelingstest bij de kinderen af. In een focusgroep reflecteerden zij op het gebruik van deze testen en de nieuwe vragenlijsten.

De resultaten van het project worden in de loop van 2024 verwacht. Afhankelijk van de uitkomsten zullen nieuwe meetinstrumenten binnen het TOP-programma worden geïmplementeerd.

Kenniscentrum

TOP-opleiding

Afsluiting 2022-2023

Op vrijdag 30 juni 2023 ontvingen elf kinderfysiotherapeuten hun diploma van de TOP-opleiding. Na een jaar van observeren en interpreteren van het gedrag van vroeggeboren baby's, in gesprek gaan met ouders, oefenen met het uitvoeren van de interventie en reflectie op het eigen handelen, startten ze enthousiast als TOP-kinderfysiotherapeut.

Start 2023-2024

Voor de TOP-opleiding 2023-2024 meldden zich meer kinderfysiotherapeuten aan dan er opleidingsplaatsen beschikbaar waren. Onze doelstelling is een goede landelijke dekking en voldoende aanbod voor de TOP-kinderfysiotherapeuten om hun deskundigheid en ervaring op peil te houden. Dan kunnen alle ouders van kinderen die zijn geboren na een zwangerschap korter dan 32 weken en/of met een geboortegewicht onder de 1.500 gram gebruikmaken van het TOP-programma.

Het onderwijsteam bestaat uit kern-docenten van het EOP, gastdocenten en mentoren. De mentoren, zelf TOP-kinderfysiotherapeuten, begeleiden de cursisten bij het praktische deel van de TOP-opleiding. Deze aanpak waarborgt de kwaliteit van het TOP-programma en stelt de cursisten in staat zich diepgaand bezig te houden met het behalen van het uiteindelijke doel van de opleiding: het zelfstandig uitvoeren van het TOP-programma.

In november 2023 is de nieuwe TOP-opleiding van start gegaan. De negen cursisten ronden naar verwachting hun opleiding in juni 2024 af.

Nascholing 2023: communicatie met ouders

Op 7 juli 2023 vond in Breukelen de nascholing van de TOP-kindertfysiotherapeuten van het EOP plaats. Deze nascholing bestond uit diverse presentaties van experts op het gebied van communicatie waarin zowel wetenschappelijke inzichten, strategieën voor effectieve communicatie, culturele en persoonlijke invloeden als ervaringen en behoeften van ouders werden gedeeld.

Communicatie vormt de basis voor het opbouwen van vertrouwen tussen zorgverleners en ouders en is meer dan informatie en kennis overdragen. Door middel van deze nascholing werden inzichten geboden om deze unieke uitdagingen als TOP-kindertfysiotherapeut aan te gaan, om zo de zorg voor het kind en de ondersteuning van de ouders binnen het TOP-programma te optimaliseren.

Het nascholingsprogramma is geaccrediteerd door het Kwaliteitshuis Fysiotherapie. Dit betekent dat het programma voldoet aan de normen van de beroepsvereniging.

Onderzoek

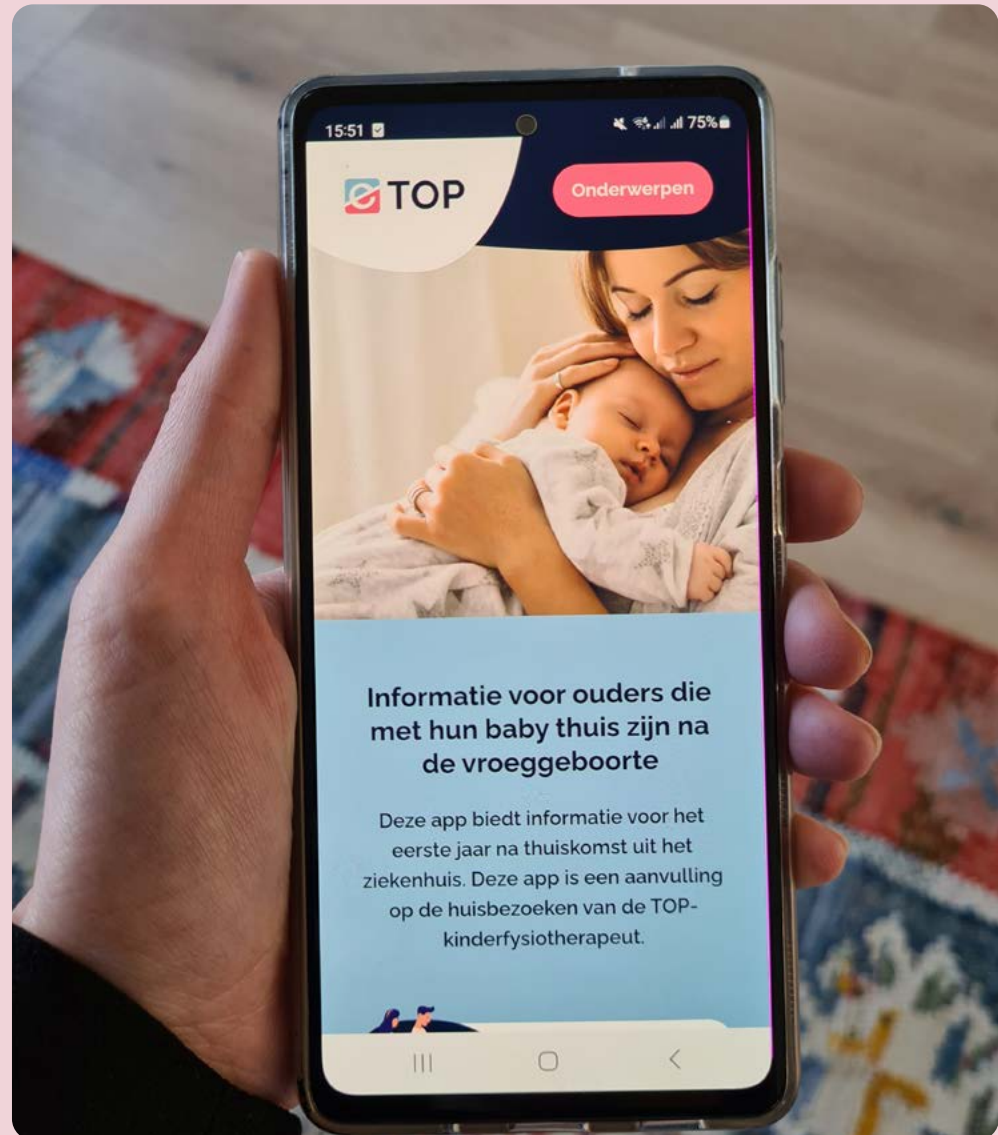
Onderzoeksproject in beeld: de e-TOP-studie

In 2021 zijn we gestart met de e-TOP-studie, waarvoor we van Regieorgaan SIA een RAAK-mkb-subsidie hebben gekregen. In het eerste jaar hebben we in co-creatie met ouders en TOP-kinderfysiotherapeuten een informatie-app (e-TOP-app) ontwikkeld voor ouders van prematuur geboren kinderen.

Daarnaast hebben we een protocol gemaakt voor de begeleiding van matig prematuur geboren kinderen (> 32 en < 35 weken zwangerschapsduur) bestaande uit zes TOP-huisbezoeken. Eind 2022 hebben we vijftien TOP-kinderfysiotherapeuten getraind in het gebruik van de app en dit protocol. De kosten voor de begeleiding van de matig prematuur geboren kinderen werden vergoed uit een subsidie van Stichting Achmea Gezondheidszorg (SAG).

In november 2022 startten we met het werven van gezinnen voor deelname aan de studie. Binnen 4 maanden namen 54 gezinnen deel. Dit waren 22 gezinnen met een zeer prematuur geboren kind die naast het reguliere TOP-programma de e-TOP-app kregen en 32 gezinnen met een matig prematuur geboren kind die het aangepaste TOP-programma voor matig prematuren en de e-TOP-app kregen. Na zes maanden hebben we een eindmeting gedaan.

De snelle inclusie van de kinderen, de hoge tevredenheid van ouders en TOP-kinderfysiotherapeuten en de eerste resultaten duiden erop dat zowel het TOP-programma voor matig prematuur geboren kinderen als de e-TOP-app haalbaar zijn en aansluiten bij de behoeften. In 2024 zullen we de open access publicaties over dit onderzoek delen op onze website en LinkedIn-pagina.

Herziening Europese richtlijn neonatale responsieve ouderschapsprogramma's

Monique Flierman en Martine Jeukens hebben namens het EOP de richtlijn 'Post-discharge responsive parenting programmes' herzien. Deze richtlijn maakt deel uit van de Standards of Neonatal Care, een groot overzicht met 'minimale eisen' waar goede neonatale zorg aan zou moeten voldoen volgens de Europese oudervereniging voor premature en zieke pasgeboren baby's (European Foundation for the Care of Newborn Infants, EFCNI). De herziening zal in de loop van 2024 worden gepubliceerd op de website van de EFCNI.

Subsidie voor samenwerkingsverband matig prematuren

Als vervolg op het onderzoek naar de begeleiding van matig prematuur geboren kinderen met het TOP-programma hebben we in ronde 3 van de ZonMw Doelmatigheid Stimuleringssubsidie een subsidie van € 10.000 gekregen. Met deze subsidie hebben we een samenwerkingsverband opgezet voor onderzoek naar de begeleiding van kinderen die geboren zijn na een zwangerschapsduur van 32-34 weken, en hun ouders.

Publicaties

Internationaal

Halbmeijer, N. M., Jeukens-Visser, M., Onland, W., Flierman, M., van Kaam, A. H., & Leemhuis, A. (2023). Neurodevelopmental Outcomes at Two Years' Corrected Age of Very Preterm Infants after Implementation of a Post-Discharge Responsive Parenting Intervention Program (TOP Program). *The Journal of Pediatrics*, 113381. **lees artikel**

Flierman, M., Vriend, E., Leemhuis, A. G., Engelbert, R. H., & Jeukens-Visser, M. (2023). Development and evaluation of a fidelity tool in a post-discharge responsive parenting intervention program for very preterm born children. *Evaluation and Program Planning*, 99, 102299. **lees artikel**

Jeukens-Visser, M., Leemhuis, A., & Flierman, M. (2023). Response to "Scoping review of interventions to support families with preterm infants post-NICU discharge" by Griffith et. al published in *Journal of Pediatric Nursing*. *Journal of Pediatric Nursing*, 72, 207-208. **lees artikel**

Raap, E., Weille, K. L., Flierman, M., & Jeukens-Visser, M. (2023). "The Attitude Is Essential". The Experience of Two Mothers with Differing Educational Backgrounds Receiving Post-Discharge Intervention after Very Preterm Delivery. *Studies in Clinical Social Work: Transforming Practice, Education and Research*, 1-27. **lees artikel**

Nationaal

Jeukens-Visser, M., Möller, E. L., & Leemhuis, A. (2023). Steun in de rug voor ontwikkeling van zeer vroeggeboren baby's. *Vakblad Vroeg*. **lees artikel**

Roze, E., Jeukens-Visser, M., Flierman, M., & Leemhuis, A. (2023). Het TOP-programma voor prematuren. Een evidence-based interventie ter preventie van ontwikkelingsproblemen. *Praktische Pediatrie*, 4, 71-76. **lees artikel**

Congresbezoeken

Presentaties

Medewerkers van het EOP hebben diverse presentaties gegeven op (inter)nationale congressen:

- Amsterdam Movement Sciences (AMS), januari 2023. Esther van der Heijden en Martine Jeukens-Visser over de implementatie van het TOP-programma.
- Amsterdams Kinder Symposium (AKS), februari 2023. Monique Flierman over de ontwikkeling van de e-TOP-app.
- World Association of Infant Mental Health (WAIMH), juli 2023. Martine Jeukens-Visser over informatie-apps voor vroeggeboren kinderen, Monique Flierman over de e-TOP-app en Eline Möller over het TOP-programma voor matig prematuren.

Congres in beeld: World Association of Infant Mental Health (WAIMH)

In juli 2023 bezochten Eline Möller, Monique Flierman en Martine Jeukens-Visser in Dublin het congres van de WAIMH met als thema: Early Relationships Matter: advancing practice, policy and research in infant mental health. Monique en Martine organiseerden met neonatoloog Craig Garfield uit Chicago het mini-symposium

'Supporting Parent and Infant Well-Being in the NICU and beyond: there's an app for that!' Martine besprak onze review (publicatie in ontwikkeling) van beschikbare informatie-apps voor ouders van te vroeg geboren kinderen na ontslag uit het ziekenhuis. Monique presenteerde de eerste voorlopige resultaten van ons onderzoek naar de e-TOP-app. Craig presenteerde onderzoeksresultaten van de Amerikaanse NICU2HOME-app.

Daarnaast hield Eline een presentatie over de ontwikkeling van het TOP-programma voor matig prematuur geboren kinderen.

Studentenprojecten

Verschillende studenten hebben ons in 2023 ondersteund bij ons onderzoek en daarnaast hun scriptie geschreven:

- Dahni Faassen, student van de master kinderfysiotherapie, heeft onder begeleiding van Martine Jeukens-Visser en kinderarts Femke de Groof uit de Noordwest Ziekenhuisgroep in Alkmaar onderzoek gedaan naar de inzet van kinderfysiotherapie en de motorische ontwikkeling van matig en laat prematuur geboren kinderen.
- Isa Koops, bachelorstudente geneeskunde aan de Universiteit van Amsterdam (UvA), heeft met data van het TOP-programma bekeken of er trends en voorspellers zijn van motorische achterstand (gemeten met de AIMS) bij zeer prematuur geboren kinderen.
- Daphne Brusckke, Jaleesa dos Santos en Amber Roeland zijn alle drie masterstudenten orthopedagogiek aan de Vrije Universiteit. Zij zijn door Eline Möller getraind in het betrouwbaar scoren van sensitiviteit van ouders. Daarna hebben ze video-opnames van interactiemomenten tussen ouders en hun matig prematuur geboren kind gescoord. Deze opnames zijn gemaakt in het kader van het e-TOP-onderzoek.

Vooruitblik 2024

Congres tienjarig bestaan EOP

Ter gelegenheid van het tienjarig bestaan van het EOP organiseren we op donderdag 11 april 2024 samen met congresorganisator SCEM het congres 'De reis van de premature' in theater Figi te Zeist.

Het congres staat in het teken van de reis die een vroeggeboren kind en zijn ouders maken, van voor de geboorte tot in de kindertijd. Denk aan de periode op de NICU, het ontslag uit het ziekenhuis, maar ook het voor het eerst naar school gaan. Over deze en andere thema's met betrekking tot vroeggeboorte spreken op dit congres verschillende experts. Omdat ouders zelf het best kunnen vertellen wat zij meemaken, komen zij op dit congres ook zelf aan het woord. **Bekijk het programma en meld je aan voor het congres.**

Vernieuwd nascholingsprogramma 2024-2028

Het EOP hecht veel waarde aan voortdurende professionele groei en de kwaliteit van de uitvoering van het TOP-programma. Alle TOP-kinderfysiotherapeuten volgen daarom nascholing, die bestaat uit verplichte online-modules en live keuzemodules.

Binnen de verplichte modules staat de uitvoering van de kernstrategieën van het TOP-programma centraal. Met behulp van videomateriaal uit de dagelijkse praktijk, begeleiding van ervaren docenten en door het werken in kleine groepen kunnen TOP-kinderfysiotherapeuten reflecteren op hun eigen handelen. Vanaf januari 2024 wordt deze scholing jaarlijks op meerdere momenten online aangeboden.

In 2024 staat de eerste module, het benoemen en interpreteren van het gedrag van het kind, centraal. De eerste lesdagen hebben inmiddels plaatsgevonden. Aan de hand van videomateriaal gingen TOP-kinderfysiotherapeuten aan de slag met het observeren van het gedrag van baby's, het bepalen van een interventiedoel en het communiceren met ouders over dit interventiedoel.

De keuzemodules worden ingezet om de kennis en het professioneel handelen te versterken. TOP-kinderfysiotherapeuten dienen minstens één van deze keuzemodules bij te wonen. In 2024 maken het congres van het EOP en een nascholing over kindermishandeling en huiselijk geweld deel uit van deze live nascholingsmomenten.

Ontwikkeling e-learning gedragsobservatie

In 2024 starten we met het project 'e-learning gedragsobservatie'. Twee studenten van de masteropleiding 'Preventieve jeugdhulp en opvoeding' van de UvA ondersteunen ons hierbij.

Binnen de TOP-opleiding en de nascholing gebruiken we beeldmateriaal voor het leren begrijpen van het gedrag van te vroeg geboren baby's. Binnen het project gedragsobservatie maken we nieuwe video's van interactiemomenten tussen ouders en hun vroeggeboren baby. Daarnaast ontwikkelen we met dit video-materiaal een e-learning voor TOP-kinderfysiotherapeuten zodat zij op een efficiëntere manier aan de slag kunnen met het leren begrijpen van de lichaamstaal van te vroeg geboren baby's.

TOP-programma voor matig prematuren

Op basis van het behoefteonderzoek en de positieve bevindingen van de e-TOP-studie zijn we gezamenlijk met Zilveren Kruis een pad aan het uitstippelen om het TOP-programma ook beschikbaar te maken voor de groep matig vroeggeboren kinderen en hun ouders.

eOOP

Contact

Expertisecentrum Ontwikkelingsondersteuning Prematuren
Afdeling revalidatiegeneeskunde, Amsterdam UMC, locatie AMC
Meibergdreef 9, postbus 22660, 1100 DD Amsterdam
expertisecentrumprematuuren@amsterdamumc.nl

Colofon

Samenstelling: Monique Flierman en Eline Möller

Eindredactie: George Möller

Beeld: Floris van Heyningen, Hanna Radstake en eigen materiaal

Vormgeving en opmaak: Hannah Haverkort – Studio Kort